

ตอนที่ ๗๕ เล่ม ๖๑ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๗

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่องระเบียบการชักธงชาติ

พุทธศักราช ๒๔๘๘

โดยที่เห็นสมควรแก้ไขระเบียบการชักธงชาติให้เป็นการ
เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงวางระเบียบการชักธงชาติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้ให้เรียกว่า ระเบียบการชักธงชาติ
พุทธศักราช ๒๔๘๘

ข้อ ๒. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พุทธ
ศักราช ๒๔๘๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง
ระเบียบการชักธงชาติ ฉบับลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม พุทธ
ศักราช ๒๔๘๑ และฉบับลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๔๘๖
กับบรรดาคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการชักธงชาติที่ขัดกับประกาศนี้

ข้อ ๔. การชักธงชาติในเวลาปกติ ณ สถานที่ และขาน
พาหนะ มีดังต่อไปนี้

ก. สถานที่และพาหนะของราชการฝ่ายทหาร
ให้ชักธงชาติตามระเบียบและข้อบังคับของทหาร

๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๑ ตอนที่ ๗๕

ข. สถานที่ราชการฝ่ายพลเรือน ให้ชักธงชาติ
ทุกแห่ง ถ้าในบริเวณเดียวกัน มีสถานที่ราชการหลายแห่ง
จะสมควรชักธงชาติ ณ ที่ใด ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้า
ผู้ปกครองสถานที่นั้น

ค. โรงเรียนทุกประเภท ให้ชักธงชาติตามระเบียบ
ที่กระทรวงศึกษาธิการได้วางไว้

ง. เรือเดินทะเล ให้ชักธงชาติโดยปฏิบัติตาม
แบบธรรมเนียมของชาวเรือที่นิยมกันอยู่ทั่วไป

จ. เรือเดินในลำน้ำ ถ้าจะชักธงชาติ ให้ชักไว้ที่
ท้ายเรือแต่แห่งเดียว

ฉ. ที่สาธารณสถาน และสถานที่ของเอกชน ถ้า
จะชักธงชาติ ให้ปฏิบัติตามระเบียบนี้ด้วยโดยอนุโลม

ช. ยานพาหนะอย่างอื่น นอกจากที่ระบุไว้ข้างต้น
ในเวลาปกติไม่ควรถักธงชาติ

ข้อ ๕. กำหนดเวลาชักธงชาติขึ้นและลง ดังนี้

ก. สถานที่และยานพาหนะฝ่ายทหาร ให้ปฏิบัติ
ตามระเบียบและข้อบังคับของทหาร

ตอนที่ ๑๕ เล่ม ๖๑ ราชกิจจานุเบกษา ๓๐ ธันวาคม ๒๔๘๓

ข. สถานที่ราชการฝ่ายพลเรือน, ที่สาธารณสถาน, สถานที่เอกชน และเรือเดินในลำน้ำ ให้ชักขึ้นเวลา ๘.๐๐ นาฬิกา และชักลงเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา

ค. โรงเรียนทุกประเภท ให้ชักขึ้นและลงตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการได้วางไว้

ง. เรือเดินทะเล ให้ชักขึ้นและชักลงตามแบบธรรมเนียมของชาวเรือที่นิยมกันอยู่ทั่วไป

ข้อ ๖. การทำความเคารพในขณะชักธงชาติ

ก. ทหาร ให้ปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของทหาร

ข. นักเรียน ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการวางไว้

ค. บุคคลนอกจากที่กล่าวไว้ใน ก. และ ข. ที่อยู่ ในบริเวณใกล้เคียงที่ชักธง หรือเห็น หรือได้ยินสัญญาณชักธง ให้แสดงการเคารพตามระเบียบ การเคารพหรือประเพณีนิยมจนเสร็จการชักธง

ข้อ ๗. กรณีใดที่จะชักธงชาติครึ่งเสา เป็นเวลาเท่าไร ทางราชการจะประกาศให้ทราบเป็นคราวๆ ไป

๓๑ ธันวาคม ๒๔๙๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๑ ตอนที่ ๗๕

ข้อ ๘. การชกและระดับธงชาติ ณ อาคารและยานพาหนะทั่วไป จะกระทำได้ในวันพิธีต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ก. วันขึ้นปีใหม่ วันที่ ๓๑ ธันวาคม และวันที่ ๑, ๒ มกราคม	๓ วัน
ข. วันจักรี วันที่ ๖ เมษายน	๑ วัน
ค. วันวิสาขบูชา	๒ วัน
ง. วันชาติ วันที่ ๒๓, ๒๔ และ ๒๕ มิถุนายน	๓ วัน
จ. วันเข้าพรรษา	๒ วัน
ฉ. วันเฉลิมพระชนม์พรรษา วันที่ ๒๐, ๒๑ กันยายน	๒ วัน
ช. วันรัฐธรรมนูญ วันที่ ๙, ๑๐ และ ๑๑ ธันวาคม	๓ วัน
ซ. วันมาฆบูชา	๑ วัน

นอกจากนี้ สุดแต่ทางราชการจะประกาศให้ทราบ สำหรับงานพิธีต่าง ๆ หากจะชกและระดับธงชาติก็ทำได้ แต่ต้องกระทำไปด้วยความเคารพ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๙๗

ควง อภัยวงศ์

นายกรัฐมนตรี

ตอนที่ ๗๕ เล่ม ๖๑ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๗

คำแนะนำ

ในการปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบการชักธงชาติ

ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องระเบียบการชักธงชาติ พุทธศักราช ๒๔๘๘ นั้น เห็นสมควรให้ทราบคำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบนี้ไว้บ้าง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ขนาดธงชาตินั้นควรมี ๒ ขนาด ขนาดหนึ่งซึ่งเป็นขนาดเล็ก ใช้ในวันปกติ อีกขนาดหนึ่ง เป็นขนาดใหญ่ ใช้ในวันพิธี

ข้อ ๒. เสาธงชาติ จะมีขนาดสูงต่ำใหญ่เล็กเพียงไร และควรจะหยุดที่ใด ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้ปกครองสถานที่จะพึงพิจารณาให้เหมาะสม เป็นสง่างามแก่อาคารสถานที่นั้น ๆ

ข้อ ๓. วิธีชักธงชาติให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

ก. ก่อนถึงกำหนดเวลาชักธงชาติขึ้น ให้เตรียมธงชาติผูกติดกับเส้นเชือกให้เรียบร้อย

ข. เมื่อถึงกำหนดเวลา ให้คัดธงชาติออกเต็มผืนแล้วค่อย ๆ ดึงเชือกให้ธงขึ้นช้า ๆ ด้วยความสม่ำเสมอ และ

๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๑ ตอนที่ ๗๘

เส้นเชือกตั้งจนถึงจุดยอดเสาธง แล้วจึงผูกเชือกไว้ให้ตั้ง
ไม่ให้ขงลดต่ำลงมาจากเดิม

ก. เมื่อชักธงลงให้ค่อย ๆ ตั้ง เชือกให้ขงลงช้า ๆ
ด้วยความสม่ำเสมอและเส้นเชือกตั้ง จนถึงระดับเดิมเมื่อ
ชักขึ้น

ง. ในกรณีที่มีเพลงบรรเลง หรือมีสัญญาณในการ
ชักธงขึ้นหรือลง จะต้องชักธงขึ้นหรือลงให้ถึงจุดที่สุดพร้อม
กับจบเพลงหรือจบสัญญาณนั้น ๆ

ข้อ ๔. การชักธงชาติครึ่งเสา ในกรณีที่ทางราชการ
ประกาศให้ชักธงชาติครึ่งเสา ให้ปฏิบัติในการชักธงขึ้น
เช่นเดียวกับในข้อ ๓ เมื่อขงถึงยอดเสาแล้วจึงลดมาโดยเร็ว
ให้อยู่ในระดับความสูง ๒ ใน ๓ ส่วน ของความสูงของ
เสานั้น และเมื่อจะลดธงลง ให้ชักขึ้นโดยเร็วจนถึงยอด
เสาก่อน แล้วจึงลดลงตามที่กล่าวในข้อ ๓